Formulation of Marriage Parenting Model

Fatemeh Farshi Sobhkhiz: Ph.D. Student of educational psychology, department of psychology, Saveh branch, Azad University, Saveh, Iran. hamyar.khanevade@gmail.com

Hooman Namvar*: Assistant professor, department of psychology, Saveh branch, Azad University ,Saveh, Iran. hnamvar@iau-saveh.ac.ir

Zahra Zare: Assistant professor, department of sociology, Islamic Azad University, east Tehran branch, Tehran, Iran. zahra.zare2006@gmail.com

Abstract

Introduction: Parents have the primary responsibility for raising their children. The impact that parents have on their children is sometimes tangible and sometimes completely intangible. These effects can be examined under the heading of parenting. Various plans have been proposed for parenting, one of the most important of which is to prepare children for marriage, and this study was conducted with the aim of developing a model for parenting marriage.

Methods: This research is a combined approach qualitative study using documentary studies, Fuzzy Delphi, and field studies (interviews) in which thirty Semi-structured interviews have been conducted to collect information. Six family and marriage specialists were selected by judgment sampling method, sixteen couples, half of them with marital dissatisfaction and the other half whit marital satisfaction, as well as eight of their parents were selected through a judgmental and voluntary method. To examine the content of the interviews and conceptualize and extract the categories the Strauss and Corbin methods were used.

Results: Data analysis showed that fourteen indicators of gender identity, sexual education, opposite sex attitudes, body image, emotional intelligence, parenting, independence, problem-solving skills, communication skills, social capital(within and outside the family) Hierarchy, demarcation, cultural identity and moral intelligence, which are classified into five categories of educational, psychological, social, cultural and moral factors, play an important role in marriage parenting.

Conclusions: Knowing the criteria and indicators of marriage parenting can help parents, couples, and family therapists to become more aware of what are the effective and appropriate behaviors and methods for marriage parenting, and as a result apply these criteria for more successful and satisfactorily cohabitation and marriage.

Keywords

Marriage Parenting Model

Qualitative Research

Family and Marriage Specialists

*Corresponding Author

Study Type: Original
Received: 20 Aug 2020
Accepted: 26 Oct 2020

Please cite this article as follows: Farshi Sobhkhiz F, Namvar H, and Zare Z. Formulation of marriage parenting model. Quarterly journal of social work. 2019; 9 (4); 41-49

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-10-10]

[DOR: 20.1001.1.1735451.1399.9.4.5.4]

تدوین مدل والدگری ازدواج

فاطمه‌فرشی‌صبح‌خیز: دانشجوی‌دکتری‌روانشناسی‌تربیتی،گروه‌روانشناسی،واحدساوه،دانشگاه‌آزاداسلامی،ساوه،ایران.hamyar.khanevade@gmail.com
هومن نامور*: استادیار، گروه روانشناسی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران. hnamvar@iau-saveh.ac.ir
زهرا زارع: استادیار گروه علوم اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق، تهران، ایران. zzare@iauet.ac.ir

واژگان کلیدی

مدل والدگری ازدواج

پژوهش کیفی

متخصصان خانواده و ازدواج

چکیده

مقدمه: والدین مسوولیت اصلی تربیت کودکان را برعهده دارند. تاثیری که والدین بر فرزندان می‌گذارند، گاهی آشکار و گاهی کاملا نامحسوس است. این تاثیرات تحت عنوان والدگری قابل بررسی است. برای والدگری نقش‌های مختلفی مطرح شده که یکی از مهمترین آن‌ها آماده کردن فرزندان برای ازدواج است و این پژوهش با هدف تدوین مدلی برای والدگری ازدواج انجام شد.

روش: این پژوهش به روش کیفی و با رویکرد تلفیقی و استفاده از مطالعات اسنادی، روش دلفی فازی و مطالعات میدانی به‌صورت مصاحبه انجام شده است که درآن سی مصاحبه نیمه‌ساختاریافته جهت گردآوری اطلاعات انجام شده است. شش متخصص خانواده و ازدواج با روش نمونه‌گیری قضاوتی، شانزده نفر زن و شوهر، نیمی از آن‌ها با نارضایتی زناشویی و نیمی دیگر با رضایت زناشویی و همچنین هشت نفر از والدین آن‌ها به روش قضاوتی و داوطلبانه انتخاب شدند. برای بررسی محتوای مصاحبه‌های صورت گرفته، مفهوم‌سازی و استخراج مقوله‌ها از روش استراس و کوربین استفاده شد.

نتایج: تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که چهارده شاخص هویت جنسیتی، آموزش جنسی، نگرش به جنس مخالف، تصویرسازی از بدن، هوش هیجانی، فرزندپروری، استقلال، مهارت حل مشکل، مهارت ارتباطی، سرمایه اجتماعی(درون و بیرون خانوادگی)، سلسله مراتب، مرزبندی در روابط، هویت فرهنگی و هوش اخلاقی که در پنج دسته عوامل آموزشی، روانی، اجتماعی، فرهنگی و اخلاقی دسته‌بندی شدند نقش مهمی در والدگری ازدواج ایفا می‌کنند.

بحث و نتیجه‌گیری: اطلاع از معیارها و شاخص‌های والدگری ازدواج می‌تواند به والدین، زوجین و درمانگران خانواده کمک کند که از آنچه رفتارها و روش‌های کارآمد و مناسب در راستای والدگری ازدواج است آگاه‌تر شوند و در نتیجه از این معیارها برای زندگی مشترک و ازدواج موفقتر و رضایت‌بخشتر استفاده نمایند.

* نویسنده مسئول
نوع مطالعه: پژوهشی
تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۵/۳۰
تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۸/۰۵

نحوه استناد به مقاله: فاطمه فرشی صبح خیز، هومن نامور و زهرا زارع. تدوین مدل والدگری ازدواج. فصلنامه مددکاری اجتماعی، ۱۳۹۹؛ ۹ (٤): ٤۹-٤۱

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-10-10]
[DOR: 20.1001.1.1735451.1399.9.4.5.4]

مقدمه

خانواده، یکی از مهمترین نهادهای جامعه و شکل دهنده شخصیت آدمی است. در ساختار خانواده روابط مختلفی وجود دارد و رابطــه والدین با فرزندان یکی از مهمترین روابط اســت. والدین نقش مهــم و بدون جایگزینی در تربیت اجتماعی و تامین سلامت جسمی و روانی آن‌ها ایفا می‌کنند، تاثیری که والدین بر فرزندان می‌گذارند، به‌عنوان والدگری مطرح است.[۱] تعریف ساده والدگری به این صورت است: فرایند یا حالتی از پدر بودن یا مادر بودن.[۲] اگرچه پیدا کردن تعریف برای والدگری مشکل است، اما یک توافق عمومی درباره نقش‌هایی که والدین در زندگی فرزندان دارند، وجود دارد.[۳] مراقبت کننده: مراقبت جسمی، رسیدگی به تغذیه و تر و خشک کردن؛ منبع عاطفی بودن: مورد پذیرش قرار دادن، عشق ورزیدن و رشد خودپنداره مثبت؛ منبع اقتصادی بودن: پرداخت هزینه‌های مختلف؛ پشتیبانی: حفاظت از فرزندان در مقابل آسیب‌ها؛ آماده کردن فرزندان برای زندگی اجتماعی، مربی بودن و آموزش و راهنمایی: کمک به رشد شناختی، عاطفی، اجتماعی، هیجانی؛ انتقال دهنده آیین‌ها. بــا وجود نقش‌های مختلف برای والدگری یکی از مهمترین نقش‌های آن‌ها آماده کردن فرزندان برای زندگی مشــترک در آینده می‌باشــد، که به‌گونه‌ای تمامی نقش‌های والدین در کنار هم‌دیگر به‌صورت مســتقیم و غیرمستقیم به‌عنوان زمینه برای والدگری ازدواج می‌باشــد. هرچند ازدواج و تشــکیل خانواده یکی از مهمترین ارزش‌های انســانی در تمام جوامع انســانی می‌باشــد اما ممکن است به‌علت اســتفاده نکردن از مهارت‌های لازم برای شروع و ادامه ازدواج و آمادگی نداشتن منجر به تنهایی، بیماری جســمی، فشــار روانی، مشکلات خانوادگی و حتی مرگ شــود.[٤] از سویی دیگر وجود آمار بالای طلاق اهمیت والدگری ازدواج را افزایش می‌دهد. تنها در نه ماهه اول سال ۱۳۹۵، پانصد و سی و پنج هزار و ششصد و هفتاد هزار ازدواج و یکصد و سی و پنج هزار و ششصد و شصت و هفت هزار مورد طلاق ثبت شده است. این به معنای آن است که به ازای هر سه و نه دهم مورد ازدواج یک مورد طلاق ثبت شده است.[۵] در پژوهشی که در زمینه علل طلاق انجام شده به موارد مختلفی از جمله: ضعف مکانیسم‌های آموزش‌های اجتماعی قبل از ازدواج، بی‌توجهی به تقویت بنیان‌های شخصیتی به‌وســیله خانواده و مدرسه، فقدان یا ضعف آگاهی جوآنان به‌ویژه نسبت به تکنیک‌های ارتباطی و عاطفی، ترویج فرهنگ خودپرســتی و خودمحوری، ضعف آگاهی زوجین از وقوف بر تکنیک‌های کنترل عصبی و... اشاره شده است.[٦] آنچه مسلم است، این است که مشکلات ازدواج فقط مسکن و اشتغال نیست، بلکه مشکل اساسی وجود نداشتن فرهنگ زندگی مشترک است. به هر جهت شخصیت محصول محیط اجتماعی و فرهنگی است که فرد در آن متولد می‌شود و خانواده تاثیر خاصی بر آن دارد.[۷] براساس نظریه یادگیری اجتماعی، والدین نظر خود را راجع به ازدواج از طریق الگوسازی و یادگیری جانشینی به فرزندان خود انتقال می‌دهند و نگرش فرزندان نسبت به ازدواج نیز از طریق مشاهده رفتار والدین و روابط آن‌ها با همدیگر و با فرزندان الگوبرداری می‌شــود.[۸] ویژگی‌های شــخصیتی و روابط زناشــویی والدین با همدیگر[۹] و رابطه والدکودک[۱۰] می‌تواند بر ازدواج فرزندان تاثیرگذار باشد.

از ســویی والدین از طریق جامعه‌پذیری؛ با پذیرش قوانین، طرز تفکر، یا یک نظام اندیشــه‌ها، عقاید، سنت‌ها و ارزش‌های اخلاقی و درونی کردن این عناصر در فرزندان، آن‌ها را برای زندگی مشترک آماده می‌نمایند و از این طریق فرزندان هویت مشخص و شخصیت پیدا می‌کنند. به هر جهت چگونگی شخصیت فرزندان در گرو رفتار والدین با فرزندان یعنی شیوه‌های فرزندپروری است.[۷] بامریند شــیوه‌های فرزندپروری والدین را تلاش‌هایی تعریف کرده اســت که جهت کنترل و اجتماعی شدن فرزندان مورد استفاده قرار می‌گیرد. شیوه‌های تربیتی فرایندی پیچیده است و شــامل رفتارهای ویژه‌ای می‌باشد که اگر چه به‌طور منفرد عمل می‌کنند امــا در نهایت بر آینده فرزندان تاثیر می‌گذارد. مهمترین کارکرد اجتماعی خانواده ایجاد ســرمایه اجتماعی و اجتماعی کردن کودکان در خانواده اســت. کارکرد روانی خانواده. کارکرد ارتباطی. کارکرد تربیتی و آموزشی. کارکرد عاطفی و اخلاقی. کارکرد کنترل رفتار.[۱۱و۱۲]

بــا در نظر گرفتــن این‌که والدیــن در زندگی فرزندان نقش اساســی دارند ضروری اســت عــلاوه بر فراهم ســاختن زمینه‌هــای موفقیــت فرزندان در

جدول(۱) عوامل موثر بر والدگری ازدواج بر اساس مطالعات پیشین

عوامل	مقوله‌ها	منابع حمایت‌کننده
آموزشی	هویت جنسیتی، آموزش مساله‌های جنسی، نگرش به جنس مخالف، تصویرسازی از بدن	۱۵،۱۶،۱۷،۱۸،۱۹ ۲۰،
روانی	هوش هیجانی، وابستگی و هم وابستگی، سبک‌های فرزندپروری، کمال‌گرایی، خلاقیت، مهارت حل مشکل، مهارت ارتباطی	۹،۱۰،۲۱،۲۲،۲۳، ۲۴،۲۵،۲۶،۲۷،۲۸ ۲۹،
اجتماعی	سرمایه اجتماعی، درک سلسله مراتب، تشخیص مرزها	۳۰،۳۱،۳۲،۳۳،۳۴
فرهنگی	هوش اخلاقی، امانتداری	۳۵، ۳۶، ۳۷،۳۸،
اخلاقی	پایبندی به اصول مذهبی، هویت فرهنگی، جمع‌گرایی و فردگرایی	۳۹،۴۰

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-10-10]

DOR: 20.1001.1.1735451.1399.9.4.5.4]

عرصه‌های تحصیلی و شــغلی، آنان را برای ازدواج نیز آماده سازند. در طول ســال‌ها همیشــه به عوامل موثر در ازدواج موفق، سالم، رضایتمند، خانواده ســالم[۱۳و۱۴] توجه شــده اســت و در مورد نقش والدین در ازدواج فرزندان بحث شــده اســت. محققان عوامل متعددی را مبنی بر شــاخص‌های اثرگذار بر ازدواج معرفی کرده‌اند، که در جدول شــماره یک شاخص‌ها و منابع حاصل از پژوهش‌های پیشین ارایه شده است.

نظر به اینکــه مطالعه‌ای به‌طور خاص به این موضوع نپرداخته اســت و اغلــب تحقیقات در مورد حیطــه ازدواج و خانــواده از طریق روش‌های کمــی انجام شده‌اســت، پژوهش حاضر به‌منظور تدویــن مدلی برای والدگری ازدواج با استفاده از روش کیفی انجام گردید.

روش

این پژوهش کیفی، با شیوه تلفیقی و بااستفاده از مطالعات اسنادی، روش دلفی فازی و مطالعات میدانی (مصاحبه) انجام شده است. مشارکت‌کنندگان در پژوهش را زوجین و والدین آن‌ها، کلیه زوجین دارای رضایت زناشویی، زوجین مشکل‌دار و والدین آن‌ها و متخصصان خانواده و ازدواج تشــکیل داده‌اند. تعداد کل نمونه‌ها ســی نفر که از این تعداد بیست و چهار زوج و والدین آن‌ها شــامل چهار زوج دارای رضایت زناشــویی، چهار زوج دارای نارضایتی زناشــویی، هشت نفر از والدین زوج‌ها به شیوه نمونه‌گیری قضاوتی و داوطلبانه انتخاب شدند، همچنین شش نفر از متخصصین نیز به شیوه قضاوتی جهت شــرکت در پژوهش انتخاب گردیدند. تعداد کل نمونه‌ها ســی نفر است که از این تعداد شانزده نفر زن و شوهر شامل چهار زوج دارای رضایت زناشــویی، چهار زوج دارای نارضایتی زناشویی و هشت نفر ازوالدین آن‌ها به شیوه نمونه‌گیری قضاوتی و سهمیه‌ای؛ و شش نفر متخصص به شیوه قضاوتی انتخاب گردیده‌اند.

ملاک‌های ورود

مدت زندگی مشترک کمتر وبیشتر از ده سال. میانگین نمره پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ کمتر و بیشتر از میانگین. زوجین دارای اختلاف و بدون اختلاف زناشویی. داشتن مدرک دکتری در یکی از گرایش‌های رشته‌های مشاوره، روانشناسی و جامعه‌شناسی، با پنج ســال تجربه کار با خانواده‌ها و زوج‌ها. اطمینان از این که انتخاب‌شــوندگان تمایل دارند تجارب خود را در اختیار پژوهش قرار دهند.

روش کار

ابتدا با مرور ادبیات پژوهش تعدادی از شاخص‌های مهم اثرگذار بر والدگری ازدواج استخراج شدند. سپس با بهره‌گیری از روش دلفی فازی متخصصان والدگری ازدواج شناسایی شدند. در نهایت سوالات مصاحبه نیمه‌ساختاریافته تدوین گردید و در جلسات مصاحبه از زوجین و والدین آن‌ها پرسیده شد تا شاخص‌های به‌دست آمده از پژوهش‌ها و مصاحبه بامتخصصان دقیقتر مورد بررسی قرار گیرند. به موازات فرایند مصاحبه، با استفاده از فنون ذکر شده توسط استراس وکوربین، تحلیل سطر به ســطر انجام شــد و کدهای به‌دست آمده ثبت گردید. پس از تحلیل مجدد و دسته‌بندی کدهای به‌دست آمده مقوله‌های کلی شــکل گرفت. مصاحبه‌ها، تا اشــباع داده‌ها ادامه یافت. در نهایت به شــیوه مثلث‌سازی بر اســاس مقوله‌های به‌دست آمده از پژوهش‌های پیشــین، مصاحبه با متخصصان، مصاحبه با زوجین و والدین آن‌ها، مدل والدگری ازدواج تدوین شــد. به‌منظور صحت و اعتبار داده‌ها؛ در فرایند تحلیل از نظارت اســتادان و هم‌فکری متخصصان استفاده شد. کدها، ارتباط بین مقوله‌ها، حذف کدهای نابجا و شناســایی موارد جدید توســط آنان بررسی شد در نهایت برای اطمینان بیشتر دسته‌بندی‌ها و کدگذاری‌ها، در اختیار یکی از متخصصین پژوهش کیفی قرار گرفت.

یافته‌ها

یافته‌های حاصل از نظر متخصصان: همان‌طورکه در بخش مقدمه بیان شد از پژوهش‌های پیشین نوزده مقوله موثر بر والدگری ازدواج استخراج گردید، که در جدول شماره یک آمده است.

نتایــج اولیه نظرســنجی از متخصصان متغیرهــای تحقیق به روش دلفی فــازی: یافته‌های حاصل از نظر متخصصین، نظرســنجی از متخصصان پژوهش به روش دلفی فازی، پس از تعیین مقوله‌های معیار تحقیق، به‌منظور تعیین وزن مقوله‌ها و فرم‌های نظرسنجی شامل کلیه پارامترها، در اختیار متخصصان قرار گرفت که نتیجه اولیه آن در جدول شماره دو آمده است.

ماتریس مقایسه زوجی نظر متخصصان پژوهش: در مرحله دوم با توجه به نتایج اولیه نظرات متخصصان، اقدام به محاسبه ماتریس زوجی شده است. لازم به ذکر است که با توجه بالا بودن تعداد مقوله‌های شناسایی شده، صرفا نظر متخصص اول در

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-10-10]

DOR: 20.1001.1.1735451.1399.9.4.5.4]

جدول(۲) نتایج اولیه نظرسنجی متخصصان در مورد مقوله‌ها

مقوله‌ها	نفر ۱	نفر ۲	نفر ۳	نفر ۴	نفر ۵	نفر ۶
هویت جنسیتی	۵	۴	۵	۴	۵	۴
تصویرسازی از بدن	۴	۵	۴	۵	۳	۵
آموزش مساله‌های جنسی	۳	۴	۴	۵	۴	۴
نگرش به جنس مخالف	۵	۵	۵	۳	۵	۵
هوش هیجانی	۴	۵	۴	۳	۴	۴
وابستگی/ هم‌وابستگی	۴	۳	۴	۴	۴	۴
سبک‌های فرزندپروری	۵	۵	۵	۴	۵	۵
کمال‌گرایی	۲	۱	۲	۱	۳	۲
خلاقیت	۱	۲	۲	۱	۲	۲
مهارت حل مشکل	۵	۳	۵	۴	۵	۴
مهارت ارتباطی	۵	۳	۴	۵	۵	۴
سرمایه اجتماعی	۴	۵	۳	۴	۴	۳
درک سلسله مراتب	۵	۴	۴	۴	۵	۵
مرزبندی در روابط	۴	۵	۵	۴	۵	۵
هوش اخلاقی	۴	۵	۴	۳	۴	۴
امانت داری	۱	۱	۲	۱	۳	۲
پایبندی به اصول مذهبی	۱	۱	۲	۱	۳	۲
هویت فرهنگی	۵	۳	۴	۵	۵	۴
فردگرایی و جمع‌گرایی	۲	۳	۳	۱	۱	۳

جدول(۳) نظرات متخصص اول

نفر اول	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
هویت جنسیتی	۱/۰	۱/۳	۱/۷	۱/۰	۱/۳	۱/۳	۱/۰	۲/۵	۵/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۳	۱/۰	۱/۳	۱/۳	۵/۰	۵/۰	۱/۰	۲/۵
تصویرسازی از بدن	۰/۸	۱/۰	۱/۳	۰/۸	۱/۰	۱/۰	۰/۸	۲/۰	۴/۰	۰/۸	۰/۸	۱/۰	۰/۸	۱/۰	۱/۰	۴/۰	۴/۰	۰/۸	۲/۰
شناخت مساله‌های جنسی	۰/۶	۰/۸	۱/۰	۰/۶	۰/۸	۰/۸	۰/۶	۱/۵	۳/۰	۰/۶	۰/۶	۰/۸	۰/۶	۰/۸	۰/۸	۳/۰	۳/۰	۰/۶	۱/۵
نگرش به جنس مخالف	۱/۰	۱/۳	۱/۷	۱/۰	۱/۳	۱/۳	۱/۰	۲/۵	۵/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۳	۱/۰	۱/۳	۱/۳	۵/۰	۵/۰	۱/۰	۲/۵
هوش هیجانی	۰/۸	۱/۰	۱/۳	۰/۸	۱/۰	۱/۰	۰/۸	۲/۰	۴/۰	۰/۸	۰/۸	۱/۰	۰/۸	۱/۰	۱/۰	۴/۰	۴/۰	۰/۸	۲/۰
وابستگی/ هم‌وابستگی	۰/۸	۱/۰	۱/۳	۰/۸	۱/۰	۱/۰	۰/۸	۲/۰	۴/۰	۰/۸	۰/۸	۱/۰	۰/۸	۱/۰	۱/۰	۴/۰	۴/۰	۰/۸	۲/۰
سبک‌های فرزندپروری	۱/۰	۱/۳	۱/۷	۱/۰	۱/۳	۱/۳	۱/۰	۲/۵	۵/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۳	۱/۰	۱/۳	۱/۳	۵/۰	۵/۰	۱/۰	۲/۵
کمال‌گرایی	۰/۴	۰/۵	۰/۷	۰/۴	۰/۵	۰/۵	۰/۴	۱/۰	۲/۰	۰/۴	۰/۴	۰/۵	۰/۴	۰/۵	۰/۵	۲/۰	۲/۰	۰/۴	۱/۰
خلاقیت	۰/۲	۰/۳	۰/۳	۰/۲	۰/۳	۰/۳	۰/۲	۰/۵	۱/۰	۰/۲	۰/۲	۰/۳	۰/۲	۰/۳	۰/۳	۱/۰	۱/۰	۰/۲	۰/۵
مهارت حل مساله	۱/۰	۱/۳	۱/۷	۱/۰	۱/۳	۱/۳	۱/۰	۲/۵	۵/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۳	۱/۰	۱/۳	۱/۳	۵/۰	۵/۰	۱/۰	۲/۵
مهارت ارتباطی	۱/۰	۱/۳	۱/۷	۱/۰	۱/۳	۱/۳	۱/۰	۲/۵	۵/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۳	۱/۰	۱/۳	۱/۳	۵/۰	۵/۰	۱/۰	۲/۵
سرمایه اجتماعی	۰/۸	۱/۰	۱/۳	۰/۸	۱/۰	۱/۰	۰/۸	۲/۰	۴/۰	۰/۸	۰/۸	۱/۰	۰/۸	۱/۰	۱/۰	۴/۰	۴/۰	۰/۸	۲/۰
درک سلسله مراتب	۱/۰	۱/۳	۱/۷	۱/۰	۱/۳	۱/۳	۱/۰	۲/۵	۵/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۳	۱/۰	۱/۳	۱/۳	۵/۰	۵/۰	۱/۰	۲/۵
مرزبندی در روابط	۰/۸	۱/۰	۱/۳	۰/۸	۱/۰	۱/۰	۰/۸	۲/۰	۴/۰	۰/۸	۰/۸	۱/۰	۰/۸	۱/۰	۱/۰	۴/۰	۴/۰	۰/۸	۲/۰
هوش اخلاقی	۰/۸	۱/۰	۱/۳	۰/۸	۱/۰	۱/۰	۰/۸	۲/۰	۴/۰	۰/۸	۰/۸	۱/۰	۰/۸	۱/۰	۱/۰	۴/۰	۴/۰	۰/۸	۲/۰
امانت داری	۰/۲	۰/۳	۰/۳	۰/۲	۰/۳	۰/۳	۰/۲	۰/۵	۱/۰	۰/۲	۰/۲	۰/۳	۰/۲	۰/۳	۰/۳	۱/۰	۱/۰	۰/۲	۰/۵
پایبندی به اصول مذهبی	۰/۲	۰/۳	۰/۳	۰/۲	۰/۳	۰/۳	۰/۲	۰/۵	۱/۰	۰/۲	۰/۲	۰/۳	۰/۲	۰/۳	۰/۳	۱/۰	۱/۰	۰/۲	۰/۵
هویت فرهنگی	۱/۰	۱/۳	۱/۷	۱/۰	۱/۳	۱/۳	۱/۰	۲/۵	۵/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۳	۱/۰	۱/۳	۱/۳	۵/۰	۵/۰	۱/۰	۲/۵
فردگرایی و جمع‌گرایی	۰/۴	۰/۵	۰/۷	۰/۴	۰/۵	۰/۵	۰/۴	۱/۰	۲/۰	۰/۴	۰/۴	۰/۵	۰/۴	۰/۵	۰/۵	۲/۰	۲/۰	۰/۴	۱/۰

جدول(٤) ماتریس مقایسه زوجی دلفی بین نوزده مقوله نظرسنجی شده

مقوله‌ها		۱/۰۰			۲/۰۰			۳/۰۰			۴/۰۰			۵/۰۰	
هویت جنسیتی	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۰/۸۰	۱/۰۵	۱/۶۷	۰/۸۰	۱/۱۳	۱/۶۷	۰/۸۰	۰/۹۷	۱/۳۳	۰/۸۰	۱/۱۳	۱/۳۳
تصویرسازی از بدن	۰/۶۰	۰/۹۵	۱/۲۵	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۰/۷۵	۱/۰۸	۱/۳۳	۰/۶۰	۰/۹۳	۱/۶۷	۰/۷۵	۱/۰۸	۱/۶۷
آموزش مساله‌های جنسی	۰/۶۰	۰/۸۸	۱/۲۵	۰/۷۵	۰/۹۳	۱/۳۳	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۰/۶۰	۰/۸۶	۱/۶۷	۰/۷۵	۱/۰۰	۱/۶۷
نگرش به جنس مخالف	۰/۷۵	۱/۰۳	۱/۲۵	۰/۶۰	۱/۰۸	۱/۶۷	۰/۶۰	۱/۱۶	۱/۶۷	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۱۶	۱/۲۵
هوش هیجانی	۰/۷۵	۰/۸۸	۱/۲۵	۰/۶۰	۰/۹۳	۱/۳۳	۰/۶۰	۱/۰۰	۱/۳۳	۰/۸۰	۰/۸۶	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰
وابستگی/ هم‌وابستگی	۰/۷۵	۰/۸۵	۱/۰۰	۰/۶۰	۰/۸۹	۱/۳۳	۰/۷۵	۰/۹۶	۱/۳۳	۰/۶۰	۰/۸۳	۱/۳۳	۰/۶۰	۰/۹۶	۱/۳۳
سبک‌های فرزندپروری	۱/۰۰	۱/۰۸	۱/۲۵	۰/۸۰	۱/۱۳	۱/۶۷	۰/۸۰	۱/۲۲	۱/۶۷	۱/۰۰	۱/۰۵	۱/۳۳	۱/۰۰	۱/۲۲	۱/۳۳
کمال‌گرایی	۰/۲۵	۰/۳۸	۰/۶۰	۰/۲۰	۰/۴۰	۱/۰۰	۰/۲۰	۰/۴۳	۰/۷۵	۰/۲۰	۰/۳۷	۰/۶۰	۰/۲۰	۰/۴۳	۰/۷۵
خلاقیت	۰/۲۰	۰/۳۵	۰/۵۰	۰/۲۰	۰/۳۷	۰/۶۷	۰/۲۰	۰/۴۰	۰/۵۰	۰/۲۰	۰/۳۵	۰/۴۰	۰/۲۵	۰/۴۰	۰/۵۰
مهارت حل مشکل	۰/۷۵	۰/۹۵	۱/۰۰	۰/۶۰	۱/۰۰	۱/۶۷	۰/۷۵	۱/۰۸	۱/۶۷	۰/۶۰	۰/۹۳	۱/۳۳	۰/۶۰	۱/۰۸	۱/۳۳
مهارت ارتباطی	۰/۷۵	۰/۹۵	۱/۲۵	۰/۶۰	۱/۰۰	۱/۶۷	۰/۷۵	۱/۰۸	۱/۶۷	۰/۶۰	۰/۹۳	۱/۶۷	۰/۶۰	۱/۰۸	۱/۶۷
سرمایه اجتماعی	۰/۶۰	۰/۸۴	۱/۲۵	۰/۶۰	۰/۸۸	۱/۳۳	۰/۷۵	۰/۹۵	۱/۳۳	۰/۶۰	۰/۸۲	۱/۳۳	۰/۷۵	۰/۹۵	۱/۳۳
درک سلسله مراتب	۰/۸۰	۱/۰۰	۱/۲۵	۰/۸۰	۱/۰۵	۱/۶۷	۰/۸۰	۱/۱۳	۱/۶۷	۰/۸۰	۰/۹۷	۱/۳۳	۰/۸۰	۱/۱۳	۱/۳۳
مرزبندی در روابط	۰/۸۰	۱/۰۴	۱/۲۵	۰/۸۰	۱/۰۹	۱/۶۷	۰/۸۰	۱/۱۷	۱/۳۳	۰/۸۰	۱/۰۱	۱/۳۳	۱/۰۰	۱/۱۷	۱/۳۳
هوش اخلاقی	۰/۷۵	۰/۸۸	۱/۲۵	۰/۶۰	۰/۹۳	۱/۳۳	۰/۶۰	۱/۰۰	۱/۳۳	۰/۸۰	۰/۸۶	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰
امانت داری	۰/۲۰	۰/۳۴	۰/۶۰	۰/۲۰	۰/۳۵	۱/۰۰	۰/۲۰	۰/۳۸	۰/۷۵	۰/۲۰	۰/۳۳	۰/۶۰	۰/۲۰	۰/۳۸	۰/۷۵
پایبندی به اصول مذهبی	۰/۲۰	۰/۳۴	۰/۶۰	۰/۲۰	۰/۳۵	۱/۰۰	۰/۲۰	۰/۳۸	۰/۷۵	۰/۲۰	۰/۳۳	۰/۶۰	۰/۲۰	۰/۳۸	۰/۷۵
هویت فرهنگی	۰/۷۵	۰/۹۵	۱/۲۵	۰/۶۰	۱/۰۰	۱/۶۷	۰/۷۵	۱/۰۸	۱/۶۷	۰/۶۰	۰/۹۳	۱/۶۷	۰/۶۰	۱/۰۸	۱/۶۷
فردگرایی و جمع‌گرایی	۰/۲۰	۰/۴۳	۰/۷۵	۰/۲۰	۰/۴۶	۰/۷۵	۰/۲۰	۰/۴۹	۰/۷۵	۰/۲۰	۰/۴۲	۰/۶۰	۰/۲۵	۰/۴۹	۰/۷۵

جدول(۵) محاسبه وزن فازی نسبی مقوله‌ها

مقوله‌ها	z			Z_i		
هویت جنسیتی	۱/۰۶۰۴۸۶	۳۱۵/۷۶۰۷	۱۳۵۴۸۰/۷	۱/۰۰۳۱۱۷۳۸۳	۱/۳۵۶۶۴۴	۱/۸۷۰۶۳۷
تصویرسازی از بدن	۰/۰۰۷۹۷۲	۱۲۶/۹۷۵۲	۶۰۵۶۴۵/۹	۰/۷۷۴۰۷۳۰۶۳	۱/۲۹۲۶۹۸	۲/۰۲۵۱۵۲
آموزش مساله‌های جنسی	۰/۰۳۱۴۹۳	۳۰/۸۹۹۷۸	۱۹۸۴۵۸/۱	۰/۸۳۲۵۴۰۱۷	۱/۱۹۹۴۱	۱/۹۰۸۸۷
نگرش به جنس مخالف	۰/۳۳۳۷۱	۵۲۱/۷۷۳۷	۳۴۰۶۷۵/۸	۰/۹۴۳۴۹۲۷۱۱	۱/۳۹۳۲۴۲	۱/۹۶۴۳۲۸
هوش هیجانی	۰/۰۸۷۴۸	۳۰/۸۹۹۷۸	۵۷۱۵۵/۹۲	۰/۸۷۸۸۶۲۹۶۷	۱/۱۹۹۴۱	۱/۷۸۶۹۹۹
وابستگی/ هم‌وابستگی	۰/۰۲۱۴۹۹	۱۵/۲۴۳۱۱	۵۷۵۳/۵۰۳	۰/۸۱۵۸۶۴۹۱۷	۱/۱۵۵۳۲۲	۱/۵۸۲۲۵۵
سبک‌های فرزندپروری	۷/۹۰۱۲۳۵	۱۲۹۷/۵۴۲	۵۱۶۸۱۷/۹	۱/۱۱۵۷۷۸۰۹۹	۱/۴۶۲۱۶۲	۲/۰۰۸۲
کمال‌گرایی	۶/۶۷E-۱۱	۳/۲۴E-۰۶	۰/۰۹۵۶۵۹	۰/۲۸۸۸۴۶۵۳۶	۰/۵۱۱۷۳۲	۰/۸۸۳۰۳۶
خلاقیت	۵/۵۶E-۱۱	۸/۹۷E-۰۷	۰/۰۰۲۸۰۹	۰/۲۸۶۰۶۸۸۴۲	۰/۴۷۸۰۶۷	۰/۷۳۲۴۴۷
مهارت حل مشکل	۰/۰۵۲۴۸۸	۱۲۶/۹۷۵۲	۸۳۷۲۴/۴۹	۰/۸۵۵۳۸۸۰۵۵	۱/۲۹۲۶۹۸	۱/۸۲۳۵۲۳
مهارت ارتباطی	۰/۰۶۵۶۱	۱۲۶/۹۷۵۲	۲۰۴۴۰۵/۵	۰/۸۶۵۵۶۴۴۵۲	۱/۲۹۲۶۹۸	۱/۹۱۱۸۶
سرمایه اجتماعی	۰/۰۱۷۷۱۵	۱۲/۴۲۵۵۶	۱۰۱۶۱۰/۵	۰/۸۰۷۵۳۵۶۲۷	۱/۱۴۲۸۷۵	۱/۸۴۲۳۳۱
درک سلسله مراتب	۰/۸۴۸۳۸۹	۳۱۵/۷۶۰۷	۱۳۵۴۸۰/۷	۰/۹۹۱۳۲۳۷۸۳	۱/۳۵۶۶۴۴	۱/۸۷۰۶۳۷
مرزبندی در روابط	۲/۵۸۹۰۷۷	۶۴۰/۰۸۸۲	۲۶۴۶۱۰/۷	۱/۰۵۱۷۱۱۶۳۷	۱/۴۰۸۴۱۵	۱/۹۳۸۱۹۸
هوش اخلاقی	۰/۰۸۷۴۸	۳۰/۸۹۹۷۸	۵۷۱۵۵/۹۲	۰/۸۷۸۸۶۲۹۶۷	۱/۱۹۹۴۱	۱/۷۸۶۹۹۹
امانت داری	۱/۷۱E-۱۱	۳/۶۱E-۰۷	۰/۰۱۷۹۳۶	۰/۲۶۸۷۲۲۴۰۷	۰/۴۵۵۵۳۳	۰/۸۰۸۰۶۷
پایبندی به اصول مذهبی	۱/۷۱E-۱۱	۳/۶۱E-۰۷	۰/۰۱۷۹۳۶	۰/۲۶۸۷۲۲۴۰۷	۰/۴۵۵۵۳۳	۰/۸۰۸۰۶۷
هویت فرهنگی	۰/۰۶۵۶۱	۱۲۶/۹۷۵۲	۲۰۴۴۰۵/۵	۰/۸۶۵۵۶۴۴۵۲	۱/۲۹۲۶۹۸	۱/۹۱۱۸۶
فردگرایی و جمع‌گرایی	۷/۴۱E-۱۲	۴/۲۲E-۰۵	۲/۰۷۵۹۴۱	۰/۲۵۷۰۹۴۲۱۸	۰/۵۸۶۳۴۲	۱/۰۳۹۴۷۱

جدول(۶) غیرفازی کردن وزن پارامترها متغیر متغیرهای تحقیق

مقوله‌ها	وزن فازی شاخص‌ها			وزن غیرفازی شاخص‌ها
هویت جنسیتی	۰/۰۳۲۸۸۶	۰/۰۶۶۰۷۶	۰/۱۳۳۱۴۹۶۱۹	۰/۰۶۶۱۴
تصویرسازی از بدن	۰/۰۲۵۳۷۷	۰/۰۶۲۹۶۲	۰/۱۴۴۱۴۷۸۰۱	۰/۰۶۱۲۹۷
آموزش مساله‌های جنسی	۰/۰۲۷۲۹۴	۰/۰۵۸۴۱۸	۰/۱۳۵۸۷۱۰۳	۰/۰۶۰۰۵۹
نگرش به جنس مخالف	۰/۰۳۰۹۳۱	۰/۰۶۷۸۵۹	۰/۱۳۹۸۱۸۴۶	۰/۰۶۶۴۵۴
هوش هیجانی	۰/۰۲۸۸۱۲	۰/۰۵۸۴۱۸	۰/۱۲۷۱۹۶۳۵۶	۰/۰۵۹۸۲۳
وابستگی/ هم‌وابستگی	۰/۰۲۶۷۴۷	۰/۰۵۶۲۷۱	۰/۱۱۲۶۲۲۹۳۵	۰/۰۵۵۳۴۳
سبک‌های فرزندپروری	۰/۰۳۶۵۷۹	۰/۰۷۱۲۱۵	۰/۱۴۲۹۴۱۱۶۳	۰/۰۷۱۹۴۳
کمال‌گرایی	۰/۰۰۹۴۶۹	۰/۰۲۴۹۲۴	۰/۰۶۲۸۵۳۴۳	۰/۰۲۴۵۷۱
خلاقیت	۰/۰۰۹۳۷۸	۰/۰۲۳۲۸۵	۰/۰۵۲۱۳۴۶۳۷	۰/۰۲۲۴۹۶
مهارت حل مشکل	۰/۰۲۸۰۴۳	۰/۰۶۲۹۶۲	۰/۱۲۹۷۹۶۰۸۹	۰/۰۶۱۱۹۶
مهارت ارتباطی	۰/۰۲۸۳۷۶	۰/۰۶۲۹۶۲	۰/۱۳۶۰۸۳۸۳۲	۰/۰۶۲۴۱۴
سرمایه اجتماعی	۰/۰۲۶۴۷۴	۰/۰۵۵۶۶۴	۰/۱۳۱۱۳۴۸۶۵	۰/۰۵۷۸۱۵
درک سلسله مراتب	۰/۰۳۲۴۹۹	۰/۰۶۶۰۷۶	۰/۱۳۳۱۴۹۶۱۹	۰/۰۶۵۸۸
مرزبندی در روابط	۰/۰۳۴۴۷۹	۰/۰۶۸۵۹۸	۰/۱۳۷۹۵۸۵۵	۰/۰۶۸۸۴۵
هوش اخلاقی	۰/۰۲۸۸۱۲	۰/۰۵۸۴۱۸	۰/۱۲۷۱۹۶۳۵۶	۰/۰۵۹۸۲۳
امانت داری	۰/۰۰۸۸۱	۰/۰۲۲۱۸۷	۰/۰۵۷۵۱۷۲۴۲	۰/۰۲۲۴۰۲
پایبندی به اصول مذهبی	۰/۰۰۸۸۱	۰/۰۲۲۱۸۷	۰/۰۵۷۵۱۷۲۴۲	۰/۰۲۲۴۰۲
هویت فرهنگی	۰/۰۲۸۳۷۶	۰/۰۶۲۹۶۲	۰/۱۳۶۰۸۳۸۳۲	۰/۰۶۲۴۱۴
فردگرایی و جمع‌گرایی	۰/۰۰۸۴۲۹	۰/۰۲۸۵۵۸	۰/۰۷۳۹۸۸۲۶۲	۰/۰۲۶۱۱۴

جدول(۷) عوامل محوری، مقوله‌ها و مفاهیم تاثیرگذار بر والدگری ازدواج حاصل از مصاحبه زوجین و والدین

عوامل/// مقوله۱(مفاهیم)---مقوله۲(مفاهیم)---...
آموزشی/// هویت جنسیتی(کمک به همدیگر در ایفای نقش‌ها، تفکیک نکردن کامل نقش‌ها، اجرای مناسب نقش‌ها نقش والدینی، زن وشوهری، اهمیت رضایت از عملکرد و نحوه ایفای نقش‌ها توسط طرفین، پرورش ویژگی‌ها و صفت‌های زنانگی و مردانگی توام در فرزندان)--- آموزش جنسی(اثربخشی رفتار و نگرش والدین نسبت به امور جنسی بر کارآمدی آموزش جنسی، افزایش دانش جنسی در هر سن ، آگاهی دادن در زمینه اهمیت نیازهای جنسی شریک زندگی و خود، احترام به خواسته‌های جنسی همدیگر و بیان آن‌ها، آگاهی در مورد رفتار جنسی بین فردی و فردی، ایجاد طراوات و تازگی در روابط جنسی، ایجاد خودباوری جنسی در فرزندان، همکاری مدارس و خانواده در آموزش مساله‌های جنسی)--- نگرش به جنس مخالف(ایجاد نگرش مثبت در والدین نسبت به جنس مخالف، کمک به شناخت دقیق فرزندان از جنس مخالف بدون جهتگیری، دخالت و نظارت والدین به ارتباطات و انتخاب فرزندان، آگاهی دادن به فرزندان در مورد ارتباط با جنس مخالف)--- تصویرسازی بدنی(ایجاد عزت نفس و تصویرسازی ذهنی مناسب در فرزندان از وضع ظاهر و اندام، رسیدگی به سلامتی، ظاهر و تناسب اندام، توجه به اهمیت ظاهر در زمان انتخاب، اهمیت ظاهر و اندام در رضایت زناشویی و رضایت جنسی)
روانی/// هوش هیجانی(خودآگاهی هیجانی و ایجاد توانایی خود ابرازی، پرورش حس مسوولیت‌پذیری بین فردی و مسوولیت‌پذیری اجتماعی، انعطاف‌پذیری، داشتن تفکر پویا، کمک به خودشکوفایی فرزندان، پرورش همدلی با دیگران، خوشبینی، فراهم کردن زندگی شاد، خویشتنداری در مواقع سخت، تحمل فشارهای روانی زندگی در زمان حاضر و آینده)--- استقلال(توانایی تصمیمگیری کارآمد شخصی و مشترک، تاثیرنپذیرفتن از نظر دیگران، توانایی در انجام امور مختلف به‌صورت مستقل مانند مهمانی رفتن، گردش، مسافرت، خرید، استقلال از خانواده مبدا، استقلال در قضاوت فکری، اهمیت دادن به خواسته‌ها و علایق خود، اولویت دادن به خود و خانواده بیش از اطرافیان، تناسب اعضا خانواده یا زن و شوهر در تمایل به استقلال یا وابستگی در زندگی)--- فرزندپروری(عدم مثلث‌سازی والدین با فرزندان، همکاری و مشارکت والدین در تربیت فرزندان، مسوولیت‌پذیری مشترک در قبال تربیت فرزند، اقتدار و قاطعیت در تربیت فرزندان، رابطه صمیمانه و نزدیک میان فرزندان و هردو والدین)--- مهارت حل مشکل(پذیرش شرایط و مشکلات خانواده، تلاش برای حل کامل مشکلات، گفتگوی منطقی، دخالت فرزندان در حل مشکل، استفاده از سبک مصالحه و یکپارچه در حل مشکل، استفاده از راه‌حل‌های متنوع، مشورت و مشارکت فرزندان در حل مشکلات خانوادگی)--- مهارت ارتباطی(مهارت گوش دادن، ارتباط توام با قاطعیت، بینش به فرایند ارتباط، کنترل عاطفی، توانایی دریافت و ارسال پیام)
اجتماعی/// سرمایه اجتماعی درون و بیرون خانوادگی(همفکری و مشورت، اثرگذاری ، اعتماد و همکاری در ارتباطات درون خانوادگی، ارتباط کارآمد با خانواده‌های مبدا، شناخت کامل داشتن از خویشاوندان و دوستان، اعتماد و همکاری، ارتباط کارآمد با دوستان و خویشاوندان)--- سلسله مراتب(تقسیم قدرت و مسوولیت در میان والدین با توجه به موضوع، قدرت بیشتر والدین نسبت به فرزندان، تصمیم‌گیری مشترک زن و شوهر در مساله‌های خانوادگی، افزایش مسوولیت فرزندان با گذشت زمان، اطاعت فرزندان از والدین، احترام به تصمیمات و نظرات اعضای خانواده)--- مرزبندی در روابط(حفظ احترام بین زن و شوهر، داشتن حریم شخصی زن و شوهر در مساله‌های کاری، روابط با دوستان و خانواده، وسایل شخصی، حفظ مرزها با فرزندان، احترام به حریم شخصی فرزندان، حفظ مرزها با خانواده مبدا اجازه ندادن به دخالت در زندگی خانوادگی، رعایت مرزهای خانواده با بستگان و دوستان، احترام کوچکترها به بزرگترها)
اخلاقی/// هوش اخلاقی(درستکاری و صداقت، تعهد، بخشیدن، مسوولیت‌پذیری شخصی، برابری در زندگی، نظم و برنامه‌ریزی)
فرهنگی/// هویت فرهنگی(انعطاف‌پذیری در عقاید و باورها، عقاید روشن، همسویی و هماهنگی در اعتقادات و باورهای مذهبی، همسویی در اعتقاد به آداب و رسوم)

نمودار(۱) مدل والدگری ازدواج

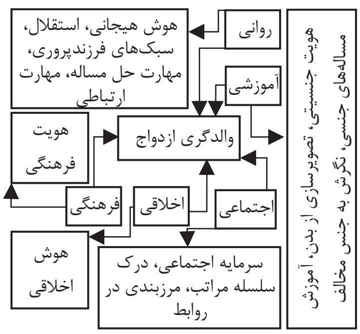

جدول شماره سه ارایه شده است.

وزن پارامترها با استفاده از روش FDAHP: پس از انجام نظرسنجی و ارزیابی نتایج حاصل از آن، کلیه نتایج حاصله برای تشکیل ماتریس مقایسه زوجی دلفی پارامترها مورد استفاده قرار گرفتند. در تشکیل ماتریس مذکور از تابع عضویت مثلثی و در نتیجه اعداد فازی استفاده شد. ماتریس مقایسه زوجی فازی بین نوزده مقوله در جدول شماره چهار نمایش داده شده است. لازم به ذکر است که با توجه به زیاد بودن تعداد محاسبه‌های صورت گرفته صرفا پنج متغیر اول ارایه شده است. در مرحله بعد با استفاده از روابط اعداد فازی و به ازای مقوله‌های مختلف محاسبه شد که نتیجه محاسبات در جدول شماره پنج درج گردید. طبق روابط ذیل به‌ترتیب وزن فازی و غیرفازی مقوله‌ها محاسبه شده است و نتایج آن در ادامه درج گردیده است.

غیرفازی کردن وزن پارامترها: در این مرحله به‌منظور غیرفازی کردن وزن مقوله‌ها، میانگین هندسی مولفه‌های عدد فازی وزن پارامترها به‌دست آمد و بدین ترتیب وزن پارامترها به‌صورت عدد قطعی بیان گردید. نتایج در جدول شماره شش قابل مشاهده می‌باشد.

با توجه به نتایج به‌دست آمده مشاهده می‌شود متغیر سبک‌های فرزندپروری با وزن هفت هزار و صد و نود و چهار صد هزارم بیشترین وزن را داشته است. متغیرمرزبندی روابط با وزن شش هزار و هشتصد و هشتاد و چهار صد هزارم در رتبه دوم قرار دارد. میانگین شاخص‌ها برابر با پانصد و بیست و پنج ده هزارم می‌باشد و مشاهده می‌شود

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-10-10]

[DOI: 20.1001.1.1735451.1399.9.4.5.4]

متغیرهای کمال‌گرایی، خلاقیت، امانت‌داری، پایبندی به اصول مذهبی و فردگرایی و جمع‌گرایی پایینتر از حد میانگین می‌باشند و باید در ادامه روند تحقیق حذف شوند، متخصصان چهارده مقوله هویت جنسیتی، تصویرسازی از بدن، آموزش مساله‌های جنسی، نگرش به جنس مخالف، هوش هیجانی، وابستگی و هم وابستگی، فرزندپروری، مهارت حل مشکل، مهارت ارتباطی، سرمایه اجتماعی، سلسله مراتب، مرزبندی در روابط، هوش اخلاقی، هویت فرهنگی را موثر بر والدگری ازدواج دانستند که والدین از دوران کودکی جهت آماده کردن فرزندان خود برای ازدواج باید در نظر بگیرند.

یافته‌های حاصل از مصاحبه زوجین و والدین: همان‌طوری که در جدول شماره هفت مشاهده می‌شود، در تجزیه و تحلیل نهایی از مصاحبه زوجین، نود مفهوم ثانویه (در کدگذاری باز) در کدگذاری انتخابی بر اساس شباهت موضوعی، در چهارده شاخص و پنج دسته عوامل محوری قرار داده شدند.

همان‌طور که در نمودار شماره یک مشاهده می‌شود مدل والدگری ازدواج در نهایت در چهارده شاخص تدوین شد. شاخص استقلال در مدل والدگری ازدواج جایگزین وابستگی و هم وابستگی شد، استقلال شاخصی است که والدین به فرزندان خود باید آموزش دهند زیرا از ملاک‌های مهم برای رضایت زناشویی و زندگی مشترک موفق است. یکی از مشخصه‌های رشد اجتماعی، داشتن استقلال است. افراد وابسته‌اند به‌دنبال کسی هستند تا به جای آن‌ها تصمیم بگیرد. افراد مستقل توانایی‌ها و محدودیت‌هایشان را به خوبی می‌شناسند و این شناخت به تصمیم گیری صحیح کمک می‌کند. در بعضی ازدواج‌ها، نداشتن استقلال یکی از زوجین باعث بروز اختلافات بسیار می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

شاخص‌های استخراج شده از ادبیات تحقیق و آزمون اعتبار اولیه آن‌ها با استفاده از روش دلفی فازی و نظر متخصصان حوزه خانواده و ازدواج، همچنین تحلیل مصاحبه زوجین و والدین آن‌ها، چهارده مقوله در مدل والدگری ازدواج، نمودار یک، به‌عنوان عوامل کارآمد و موثر در این حوزه استخراج گردید.

مقوله اول هویت جنسیتی. بخش زیادی از هویت جنسیتی افراد در دوران کودکی شکل می‌گیرد و ارزش‌های فردی را برای دوران بزرگسالی سازماندهی می‌کند.(هاید،۱۳۹۸) با توجه به این‌که دیدگاه جامعه نسبت به برابری جنسیتی تغییر کرده است و جوامع از شکل سنتی خود تغییر کرده و افراد بیشتری تحصیلات دانشگاهی دارند و زنان نیز مانند مردان زنان شاغل هستند، بنابراین ضروری است والدین در پرورش هویت دوجنسیتی در فرزندان کوشا باشند تا به ازدواج و رضایت زناشویی آنان کمک کنند. معارف و همکاران(۱۳۹۳) در پژوهشی نشان دادند که نقش‌های دوجنسیتی برای هر دو جنس رضایتمندی بیشتری به همراه دارد. آن‌ها گزارش می‌کنند زوجینی که هر دو دارای هویت جنسیتی آندروژنی هستند، موفقیت قابل توجهی در برقراری ارتباط و حل مساله با همسرانشان دارند. زوجینی که هر دو سطح بالایی از هویت آندروژنی دارند بیشتر سازگارند و سلامت جسمی و روانی بیشتری دارند.(وفایی و همکاران، ۲۰۱٤) لذا زوجینی دارای رضایت زناشویی خواهند بود نه تنها نقش‌های خود را به خوبی ایفا کنند بلکه هر دو زوج در اجرای نقش‌ها به‌صورت مشترک با داشتن صفت‌های آندروژنی هم زنانه و هم مردانه هماهنگ باشند.[۳٤]

مقوله دوم آموزش جنسی. تحقیقات نشان دادند که تعهد، صمیمیت، دانش و نگرش جنسی با رضایت جنسی و سازگاری زناشویی رابطه مثبت دارند.[۱۵] دانش جنسی از طریق آموزش حاصل می‌شود. فرزندان این آموزش را اغلب از طریق منابع غیر رسمی به‌دست می‌آورند، والدین در کنار آموزش‌های مختلف اعم از تحصیلی، ورزشی، فرهنگی که برای فرزندان خود فراهم می‌کنند لازم است به این آموزش نیز اهمیت دهند. مشکل موجود در مسیر آموزش جنسی کودکان، نداشتن آگاهی و حجب والدین است. این دو عامل مانع ارتباط بین والدین و فرزندان برای بیان حقایق به روش اصولی و صحیح می‌شود.[٤۲]

مقوله سوم نگرش به جنس مخالف. در زندگی‌های امروزی که اغلب خانواده‌ها تک فرزند و یا حداکثر دارای دو فرزند می‌باشند، بدین لحاظ میزان رفت و آمدها با خویشاوندان نسبت به گذشته کاهش پیدا کرده و تعاملات فرزندان با همدیگر در داخل خانواده و فرصت شناخت خصوصیات و ویژگی‌های همدیگر کاهش یافته است، این‌که والدین در ذهن فرزندان خود از جنس مخالف چهره مناسب، خوب و واقعی ایجاد کنند مهم است. نکته مهم در شاخص نگرش به جنس مخالف طرحواره

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-10-10]

DOR: 20.1001.1.1735451.1399.9.4.5.4]

موجـود در ذهـن افـراد از یکدیگر اسـت.
مقولـه چهـارم تصویرسـازی از بـدن. داشتن تصویر مناسـب از بدن به‌عزت نفس، رضایت جنسـی و رضایـت از زندگی منجر می‌شود. زومر در بررسی رابطه بین جنسیت، نارضایتی از بدن و رفاه ذهنی و روانی نشـان داد کـه تصویر بـدن مثبت بـا رضایت کلی زندگی ارتباط دارد،[۱۹] طبق نظریه شـناختی اجتماعی تشـویق و الگوبـرداری از والدین و رفتارهـای والدین نسـبت بـه ظاهر و بدن فرزنـدان می‌تواند سـبب رضایـت از اندام و ظاهر و یا بالعکس شود. این نگرش اغلب در محیط خانوادگی، از مادران به دختران منتقل می‌شـود اما در کل والدین، عامل اجتماعی زمینه‌سـاز اولیه هسـتند که می‌توانند به‌عنوان عاملی فعال در نظر گرفته شود.[۷ و۴۳]

مقولـه پنجـم هـوش هیجانـی. بـارآن معتقد اسـت هوش هیجانـی از مجموعه‌ای از مهارت‌ها، توانایی‌ها سـاخته شـده اسـت که بیشـتر آن‌ها را می‌توان از طریق یادگیری پرورش داد. به‌نظر پژوهشگران هوش هیجانی می‌توانـد تاثیـرات مهمـی بر فعالیت‌هـای گوناگون نظیر رهبری و هدایت دیگران، رشد حرفه‌ای، سلامت روانی، زندگی خانوادگی و زناشویی داشته باشـد. افراد با هوش هیجانی بالا مشـارکت بیشتری را در مورد همسرانشان داشـته‌اند، روابط نزدیکتـر و محبت‌آمیزتری نشـان داده‌اند و رضایت زناشویی بیشتری را در زندگی زناشویی خود تجربه کرده‌اند.[۲۱]
مقوله ششم شیوه‌های فرزندپروری. تاثیر عمده‌ای بر تکامل فرد، ارتباطات خانوادگی و سایر جنبه‌های زندگی دارد. شبکه روابط بین والدین و اعضا در این محیط کوچک به‌طور گسترده کیفیت جریان رشد روانی و جسمانی را مشخص می‌نماید.[٤٤] سبک فرزندپروری اقتدارگرایانـه می‌تواند پیش‌بینی‌کننده رشـد روانـی اجتماعی، رفاه و سـلامت و رضایت زناشویی فرزندان در آینده باشد.[۱۰]
مقوله هفتم اسـتقلال. هر چند وابسـتگی متقابل والدین و فرزندان در سـنین اولیه کودک نقش اساسـی دارد اما زمانی‌که فرزندان، توانایی تشکیل زندگی مستقل را پیدا می‌کنند، کاستن تدریجی کنترل والدین نسـبت به فرزندان اهمیت زیادی دارد زیرا افراد وابسـته اتکا عاطفی زیادی به دیگران و در بسـیاری از امور نیاز به تایید آنان دارند، به‌طوری‌که در تصمیم‌گیری‌های خود اسـتقلال کافی ندارند بدین لحاظ کیفیت زناشویی آنان کاهش می‌یابد.[۲۷]
مقوله هشتم مهارت حل مشکل. مهارت حل مشکل پیش‌بینی‌کننده باورهای خودکفایی و رضایت زناشـویی است.[۲۹] بنابراین والدین باید به فرزندان خود آموزش دهند که زندگی بدون مشکل نیست. فرایندهای حل مشـکل ثمربخش برای رویارویی موثر با مشکلات زندگی حیاتی هسـتند. ازطرفی داشـتن مهارت‌های ارتباطی در حل مشـکل نیز موثر اسـت. مشـخصه ارتباط‌های خـوب توانایی پرداختن به مشـکلات به شکل مشـارکتی است. این امر مسـتلزم تحمل پذیرش توافق نداشتن و مهارت‌های حل مشکل در زندگی است.[٤٥]
مقولـه نهم مهارت ارتباطـی. والدینی که از همـان دوران کودکی فرزندانشان به فکر آینده آنان هستند، برای ارتباط موثر و خوب مابین خود و فرزندشان تلاش می‌کنند. ارتباط خوب به حل موثر مساله‌های، ایجاد رابطه عاطفی بین اعضای خانواده کمک می‌کند. آموزش مهارت‌های ارتباطی می‌تواند بر افزایش صمیمیت و سـازگاری زناشـویی تاثیر بگذارد.[۲۱]
مقوله دهم سـرمایه اجتماعـی. لین نیز معتقد اسـت برخورداری از انواع سـرمایه اجتماعی به خشنودی و رضایت از زندگی منجر می‌گردد.[٤٦] ابعاد سـرمایه اجتماعی از جمله اعتماد متقابل، احترام، همکاری، مسـوولیت، حس امنیت، مشـارکت اجتماعـی بر رضایت زناشـویی تاثیر دارنـد.[۳۱] فرزندانی که در روابط والدیـن احترام صمیمیت را با خویشـاوندان و دوسـتان تجربه می‌کنند و اعتماد و همفکری در روابط آن‌هـا وجـود دارد، در زندگی مشـترک آن‌ها نیز اعتمـاد، همفکری و مشورت، مشارکت در روابط درون و بیرون خانواده وجود دارد.
مقوله یازدهم سلسـله مراتـب. در روابط میـان والدین و فرزندان، لازم اسـت والدین اقتـدار و مسـوولت‌پذیری خود را حفـظ کنند، و مراقب باشـند که از قدرت نسبی خود سو اسـتفاده نکنند تا انتخاب‌ها و مسوولیت‌پذیری بچه‌ها، با رشد سنی افزایش یابد.[۳٤] ضروری است والدین شرایطی فراهم کنند که هر یک از اعضا نقشی داشته باشد.[٤۷]
مقولـه دوازدهـم مرزبنـدی در روابـط. مرزها باید تعریف شـده باشـند به‌طوری‌که اعضا زیر منظومه مجال انجـام وظیفه را پیدا کنند و فرصـت تماس بین افراد زیر منظومه و سـایر اعضـا فراهم گردد. بدین ترتیب هم اسـتقلال زیر منظومه محفوظ می‌ماند و هم وابستگی درونی تمام زیـر منظومه‌های خانـواده حفظ می‌گردد. نامشـخص بودن مرز زیرمنظومه زن و شـوهری یکـی از علل اختلافات خانوادگی اسـت.
مقولـه سـیزدهم هـوش اخلاقـی. افراد بـا هوش اخلاقی همیشـه

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-10-10]
DOR: 20.1001.1.1735451.1399.9.4.5.4]

کارهایشان را با اصول اخلاقی پیوند می‌زنند که این خود باعث افزایش تعهـد و مسـوولیت‌پذیری در افـراد و در نتیجه بهبـود کارایی فردی و گروهی می‌شـود. افـرادی که از هوش اخلاقی بالایـی برخوردارند در زندگی مشترک خود، درستکاری و صداقت، مسوولیت‌پذیری، دلسوزی و بخشـش بیشتری را نشان می‌دهند که این عامل باعث افزایش تعهد و رضایت آنان از زندگی می‌شود.[۳۶و۳۷]

مقوله چهاردهم هویت فرهنگی. تحقیقات عوامل فرهنگی مذهبی را یکـی از عوامل موثر بر ثبات احساسـی زوجین و رضایت زناشـویی دانسته‌اند.[۳۹] می‌توان نتیجه گرفت که والدگری ازدواج پدیده‌ای چند بعدی است و ازدواج موفق و پایدار و داشتن رضایت زناشویی فرزندان از زندگی مشترک به آسانی حاصل نمی‌شود و مستلزم عوامل متعدد به‌ویژه نقش والدین می‌باشد که دراین پژوهش به برخی از آن‌ها پرداخته شده است.

محدودیت‌ها: مطالعه حاضر کیفی است و محدودیت تعمیم‌پذیری دارد.

پیشنهادها: لذا پیشنهاد می‌شود تحقیقات کمی در این زمینه انجام گیرد. از جنبه کاربردی نتایج پژوهش می‌تواند در آموزش خانواده‌های دارای فرزنـد مـورد اسـتفاده قـرار گیـرد.

سپاسگزاری: بدین وسیله از زحمات کلیه متخصصان، زوجین، والدین و مسوولین انیستیتو رفتار که در این پژوهش مشـارکت نمودند و بدون همکاری آنان انجام این پژوهش میسـر نمی‌شد، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌شود.

تعارض منافع: بنابر اظهار نویسـندگان این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

References:

1. Asadi M. Mansourian Y. Nazary AM. Exploring indicators of successful parenting of adolescents among Iranian families: A qualitative study. Iran Journal Health Education Health Promot 2015; 3(3):219-231.[Persian]
2. Bembich C. Parenting and educational aims in a cross cultural perspective: How culture affects early interactions with the child. Rivista Italiana di Educazione Familiare. 2016;3(1): 71-.85.
3. Sadeghi M, Fatehizadeh M, Ahmadi A, Bahrami F, Etemadi O. Deneloping a model of healthy family based on eeplorative mixed method research. Journal of Psychology. 2014;1(1):29-40 [Persian]
4. Miri M, Miri MR, Sharifzadeh GH, Miri M. Evaluating the impact of relationship enrichment education on marital satisfaction of primary school female teachers in Birjand 2012. Modern Care, Scientific Quarterly of Birjand Nursing and Midwifery Faculty. 2014;11(3):177-185.[Persian]
5. Data and statistical information. Statistical Center of Iran; 2016.[Persian]
6. Sadrolashrafi M, KHonakdar Tarasi M, Shamkhani A, Afrashteh M. Pathology of divorce (causes and factors) and ways to prevent it. Journal Cultural Engineeraing. 2012;7(73,74):26-53.[Persian]
7. Monadi M. A sociological introduction to socialization. Tehran: Jaihoon Publisher; 2008.[Persian]
8. Segrin C, Talor ME, Altman J. Social cognitive mediators and relational outcomes associated with parental divorce. Journal of Social and Personal Relationship. 2018;22(3):361-377
9. Curran M, Hazen N, Bosch L. Understanding marital conflict 7 years later from prenatal representations of marriage. Family Process. 2011;50(2):221-234.
10. Olson DH, Wilde JL. Five parenting styles based on the Olson circumplex model. Journal of Marital and Family Therapy. 2016;3(1):64-80.
11. Epstein N.B., Ryan C.E., Bishop D.S., Miller I.W., & Keitner G.I. (2003). The McMaster model: A view of healthy family functioning. In F. Walsh (Ed.), Normal family processes: Growing diversity and complexity (pp. 581–607). The Guilford Press.
12. Dai L, & Wang L. Review of family functioning. Open Journal of Social Sciences. 2015;3: 134-141.
13. Derakhsh A, Aslani Kh, Koraee A. Formulation of successful marriage model: A qualitative study. Woman's Studies. 2018;10(1):73-97.[Persian]
14. Khodadadi Sangdeh J, Nazari AM, Ahmadi KH, Hasani J. Successful parents' experiences regarding factors affecting a healthy family: A qualitative research. Journal of qualitative resarche in health scinces. 2015;4(2):180-190.[Persian]
15. Besharat M, Rafiezadeh B. Prediction of sexual satisfaction and marital adjustment levels according to job variables, commitment, intimacy, and sexual knowledge and attitude. Family Psychology Journal. 2016;3(1):31-46.[Persian]
16. Azmoude E, Firoozi M, Sadeghi Sahebzad E, Asgharipour N. Relationship between gender roles and sexual assertiveness in married women. International Journal of Community Based Nursing and Midwifery. 2016;4(4):363-373.[Persian]
17. Khalajabadi F, Zadehmohammadi A. Premarital heterosexual relationships and its association with marital satisfaction among married college students in Tehran. Journal of Family Reasearch. 2015;11(1):32-52.[Persian]
18. Crespi I, Ruspini E. Transition to fatherhood: New perspectives in the global context of changing men's

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-10-10]

[DOR: 20.1001.1.1735451.1399.9.4.5.4]

identities. International Review of Sociology—Revue Internationale de Sociologie. 2015;25(3):353–358.
19. Zomer N. The effect of gender typing and body image on life satisfaction. Canada: King's University College at Western University; 2016.
20. Halpern HP, Jenkins P. Parents' gender ideology and gendered behavior as predictors of children's gender-role attitudes: A longitudinal exploration. Sex Roles Author Manuscript. 2017;74(11):527-542
21. Rahmanifar R, Mohammadzadeh A, Soleimanian AA. The effect of intimate communication skills on marital adjustment. Armaghane-Danesh. 2018; 23(2): 175-187.[Persian]
22. Tavakol Z, Nikbakht NA. A review of the factors associated with marital satisfaction. Galen Medical Journal. 2016;6(3):197-207.[Persian]
23. Rajamand S, Khosravi M. The impact of reality therapy approach on problem solving skills and marital intimacy among couples in Isfahan. International Journal of Psychology and Behavioral Sciences. 2017;7(4): 107-109.[Persian]
24. Zeidner M, Kloda I. Emotional intelligence (EI), conflict resolution patterns, and relationship satisfaction: Actor and partner effects revisited. Personality and Individual Differences. 2013;54(2): 278-283.
25. Ulousoy Y, Durmus E. The prptptype of interpersonal dependency in Turkish culture. International Journal of Psychology and Counselling. 2013; 5(6):114-121.
26. Mbam OS, Ronald CN, Oginyi RCN, Onyishi EL. Emotional intelligence, religiosity and forgiveness as predictor of marital satisfaction among non- academic staff of Ebonyi State University, Abakaliki South Eastern Nigeria. Journal of Emerging Trends in Educational Research and Policy Studies. 2016;6(5): 361-370.
27. Chmielewska M. Marital quality in the context of interpersonal dependency. Economics & Sociology. 2012;5(2): 58-74.
28. Kemer G, Çetinkaya YE, Bulgan G. Emotional dependency and dysfunctional relationship beliefs as predictors of married Turkish individuals' relationship satisfaction. The Spanish Journal of Psychology. 2016;19(3):57-65
29. Erus MS. Perceived problem solving skills of married couples predicting self-efficacy beliefs towards their marriages. Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi. 2016;6(1):129-59.
30. Geraee N, Eslami AA, Soltani R. The relationship between family social capital, social media use and life satisfaction in adolescents. Health Promotion Perspectives. 2019;9(4):307-313.
31. Gholizade A, Esmaeilian Z. The role of social capital components on marital satisfaction in marrid students. Knowledage & Research In Applide Psychology. 2014;56(2):37-46. .[Persian]
32. Arab S. (Dissertation) Investigating the role of social capital and psychological capital on marital adjustment. Mashhad: University of Mashhad; 2015.[Persian]
33. Ebrahimimanesh M. (Dissertation) A Grounded theory of the process leading to divorce. Tehran: Islamic Aazd University Central Tehran Branch.; 2016.[Persian]
34. Sadeghi M. (Dissertation) Providing a native model of healthy family and investigating the effects of its training on family health, family functioning and marital quality. Isfahan: University of Isfahan; 2013.[Persian]
35. Ghazvini M, Khodabakhshi Koolaee A, Mansoor L, Khosh Konesh A. The comparison of marital satisfaction and moral intelligence and its relationship with immoral commitment in men. Journal of Reaserch on Religion & Health. 2015;1(4):4-11.[Persian]
36. Daneshpour M, Asoodeh M, Khalili Lavasani MG, Dadras I. Self described happey couples and factors of successful marriage In Iran. Journal of Systemic Therapies. 2011;30(2):43-64.[Persian]
37. Ojukwu MO. Psychological Factors Fostering and Affecting Marital Stability. Covenant International Journal of Psychology (CIJP). 2016;1(2):24-53.
38. Fatima M, Ajmal MA. Happy marriage: A qualitative study. Pakistan Journal of Social and Clinical Psychology. 2012;9(2):37-42.
39. Zhong X, Malhi RL. Factors contributing to personal commitment in Chinese interethnic couples interpersona. An International Journalon Personal Relationships. 2014;8(1):32-50.
40. Quek K, Fitzpatrick J. Cultural values, self-disclosure, and conflict tactics as predictors of marital satisfaction among Singaporean husband and wives. The Family Journal. 2013;21(2): 208-216.
41. Khaksar M. (Dissertation) The effectiveness of premarital education on constraining beliefs of mate selection and marriage expectations in male college student in Isfahan. Kermanshah: Razi University; 2016.[Persian]
42. Alekseeva GE, Krasnopolskaya I, Skokova Y. Introducing sexual education to Russian schools: Effects of dance4life program on perceptions and behavior of adolescents and teachers. Health Education. 2015;115(1):7-37.
43. Eldridge G, Paul L, Baile SJ, Ashe CB, Martz J, Lynch W. Effects of parent-only childhood obesity prevention programs on BMIz and body image in rural preteens. Body Image. 2016;16(3):143-153.
44. Barker P, Chan J. Basic family therapy. London: Wiley- Black Well; 2013.
45. Walsh F. Strengthening family resilience. New York: Guilford Press; 2016.
46. Rogošić S, Baranović B. Social capital and educational achievements: Coleman vs. Bourdieu. Center for Educational Policy Studies Journal. 2016;6(2):81-100
47. McGraw PH. Succssesful family psychology. Tehran: Danjheh; 2016.[Persian]

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-10-10]

DOR: 20.1001.1.1735451.1399.9.4.5.4]